

धेस-लुद्ध

वैद्य धनकृष्ण

यम—युद्ध

लेखक

वैद्य धनकृष्ण बलंबु (गुरुजु धारा)

प्रकाशकर्षि

पारमी अनागारिका बलंबु व

दिवंगत श्री कुलवीर महर्जनया

पुण्य स्मृती

सानुमाया महर्जन

पकनाजो (येँ)

नापं लेखक

सर्वाधिकार लेखकया । प्रथम संस्करण १०००

दुद्ध सं. २५१६ । नेपाल सं. १०६२ । मिति २०२६. ६. २४. ४

मूल्य १।
२

यम-युद्ध या सूची

विषय	श्लोक सं०	पृष्ठ
( ) भूमिका		(ग)
१. यम या विश्व घोषण	२	१
२. यम सैनिक नाप बल	२५	१
३. यम गर्जन	४	८
४. चिट्ठी (पौ)	६	६
५. गोलि	६	११
६. हमला	३	१२
७. गोफयू	४	१३
८. स्मृति	६	१५
९. मिँजः	१२	१६
१०. बुढी या लिस	१७	१८
११. बृद्ध बिपना	१७	१६

[ग]

भूमिका

थुगु कवितात च्वया धार्मिक व समाज पुचले जिं निकः प्यकः
 ब्वना न्यंका । अले, आमु कविता जित ल्हेयाः ब्यु=(च्वया ब्यु)
 धाःपिं बढे जुजुं वंगुलिं थ्व सफू प्रकाशन याय् माःगु कःर हे जूवल ।

थ्व कविता सफू, छगू जक पच यात ग्यसु जूमवंसे, मनुष्य=
 (मानव) धाक्क सिया जीवन चरित्र थें जूवन अकें थ्व कविताय् भति
 छ्यान तथा न्यनी ब्वनी पित्त कविता, कविता हे जक जूमवंसे,
 सकसिगु नुगले ध्वाक्क-ध्वाक्क चूवन । अकें न्ह्याम्ह सितं रुचि
 जूवनीगु स्वाभाविक हे जुल ।

कविता ब्वनेबले बा न्यनेबले मेपित्त धकाः भामप्यु से थःत धकाः
 आपिये माः । नत्रसा, मोटरे च्वना वनेबले यदि न्ह्योने
 मसोसे, थःच्वनागु सीत याद मयाःसे मोटर या जवं—खवं स्वयेवं,

[घ]

सिमात व छयेत तोरं न्ह्याना च्वंगु अनुभव जूवनी थें । हानं
समुद्र या नांचाय् च्वना वने बले थः न्ह्याःगु मचाया, समुद्र या
तीर फन-फन चाःहिलाः न्ह्याना च्वंगु भान परे जूवनी थें ।
बागमती उखेन्ह्याः-थुखेन्ह्याः मस्यूम्ह धाइ थें ।

बं अथेयात थ्वं थथे यात, उपिं अथेजुल थुपिं थ थे जुल,
धका थ्व हृदय चाःहिला च्वंवनी । तथापि थःगुखे सो गथेयाना
च्वना गनथ्यन ? गुखे वना च्वना ? थुगु प्रकारं आन्तरिक याद
मदया मानवता या तढंगु भूल चूक जूवना च्वनी ।

थःत तढंम्ह शत्रु सु ? हिंसक सु ? वहे मसियाः केवल
पिनेया शत्रु प्रती मन फन्-फन् चक्र चाःहिला च्वंवनी । पिनेया
पिसं भीत सुनां छु याय् ज्यू ? यदि अन्यायी याः सा, कानुन
दु । अधर्मि याःसा, धर्म दु । बेकाइदा याःसा, समाज दु ।
कानुन धर्म समाजं हे थिय् मफएक, ज्वने मछिंक वेढंङ्गं, बेकाइदां,
बेसूरं, मखुगु गती प्रबल नक्सां न्हय ज्याना च्वंम्ह मानव
हृदय खः ।

हः वहे गति—बिधि यात, याद दयेकेगु व जीवन या असीमगु
परिवर्तन यात चाय्केगु पञ्च काम गुण (बिषय भोग) पाखें मन
लिचिले फय् क्यःगु प्रयत्न याय्त हे खः थ्व यम—युद्ध सफू या
मुख्य शिधदान्त ।

धनकृष्ण

०२६।६।५।५

(१) यमया विश्वघोषणा

जिगु नां यम संहार कर्ता ।
ध्व गुञ्जन विश्व भर हे जाः ।
जि खना ग्याय्माः महावीर सां ।
चञ्चल व्यर्थ हे योबन सां । १ ।

प्राणी या प्राण हे जिगु ल्हातय् ।
जन्म जुलकि हे जि ल्वेः पाःतय् ।
यबले यत्थे जि यम्ह ज्वन्ये ।
जिला गुलिखे दु ल्वेःत सैन्य । २ ।

(२) यम सैनिक नाप

बलः- ल्वेःत बथानं हे यक्क थदु ।
जिं फुक्क गोदुक स्वाँप्वी हे फु ।
जिगु जिन्दगी या तेज हे दु ।
छिमिसँ का आःदः याय् फैगु छु ? १ ।

ल्वे:- अए मनू ! छंफवीं यानाला छु ?
मचाबले हे छन्त काः वयागु ।
दयांका तोफिकाः आःछ ल्यंगु ।
हाकनं थथेहे काः वयूहे फु । २

बल:- गनं छ गथे वयू फैगु मस्यु ।
वहे छ वःसां पाचः नयूगु दु ।
छत्थु लिपिछ्वेःवं (याउँके फु ।
थौं कन्हेला वासः दोछिता दु । ३ ।

ल्वे:- दोछित्या हे [वासःनं छं दयूसां ।
दोछि पा हे ल्हाः नं छंहेदयू मा ।
अएसां छन्त जि छलयूः यायू फु ।
पर्माणु जुयाः जि दुहाँ वयू फु । ४ ।

बल:- गपढी न्याँत ला जि नुनेफु ।
छं अनु धाःगु ला दः छुनिछु ।
ह्याऊँ मचा ख्वायूथे ख्याःवयाला ।
भमचा धायूथे हे धाः वयाला ? ५ ।

धकाः जवानी अवस्था या स्फूर्ति क्यंबले ल्वेःनं धाल

ल्वे:- म्हालँका छन्त हाले मखुत ।
 वयधका: छन्थायू जि वय्मखुत ।
 गबले ति मोहं जर—जर याई ।
 अवले जि वःसा त्याहे त्याई । ६ ।

धका: ल्वे: लिहाँ वसँलि वलं लुत्तु लूलू विषय भोगया चर्चा यात ।

बल:- हहः छ ताङ्गरा पुला हे हुँ ।
 जुल मखा आःजि दकले धुँ ।
 नय न्वने द्यँदने यत्थे सने ।
 जःजःला थःथिति हने—चने । ७ ।

बल:- शत्रुत वःसा ल्हा छपा ल्हने ।
 मित्रु गुरू वःसा निपां ल्हने ।
 जय याःवै पित्त जयं थने ।
 ल्वे: याःवै पित्त जिं हाकु तिने । ८ ।

बल:- सचा-शोक्ता पित्त भिखँ कने ।
 व्यव्यको पित्त जिं कोहे खने ।
 माःगु तह- वह जःखे कने ।
 जि याउँक गृहे बास च्वने । ९ ।

बधे बल्लाम्ह हे, हाहां न्यान्यां नैश पुसैलि वयात अलसि पुन

बलःअलसि:- सय् पुता मकःहिं दः चिकुल ।
लासा छपाः नं हिं जि म्हेः न्वल ।
म्हँ-म्हिँ गर्खेसे पीसे वल ।
मिहगःथे मखु थौं दःछुजुल ? । १० ।

आः मखंक मचाय्क मसीक

ले:- अइँ—अइँ कँगुप्पीं आःजि स्वय् ।
छ बल्लाबले जि माल वो फय् ।
आःजिला छंथाय्का लिक हे वय् ।
छं जहाने मिखा मफुदः स्वय् । ११

आः म्हँ सुख—मरुथें जूबले भन

बल:- स्वय्-हिं पाउँ छकः प्वाः दंक नय् ।
अले जि ^Aबुलुहूँ व्वीं चाह्य् वय् ।
^Bसन्हः मफुसां चाउँ गु ज्या चाय् ।
व्वीं स्यंकी पिं पशुसां ख्वाय् । १२

^A पसले फ्येदूहे वय्

^B लग ठग पिनत सातु हे काय् ।

अले भं लेत्ताः पहलं, अदृष्य रूप जुया

कालहे:- अहःका आःजिगु पाःवल का ।
 अहाः ! छन्त ककु जिं ज्वनआ ।
 याय् जिक मज्यूगु, छं यात का ।
 नय् जिक मनिंगु छं नल आः । १३

आःरोग ज्वीकाः गोटुलाः च्वंबले चाःहोक परिवार, ख्वखनासलं

काय्म्हः:- कुप्प-मच्चं सुम्क च्वंधयां बाः ।
 न्ह्यागुं नय्मते बाः धयां मताः ।
 वासःला दैका जीन मजीआः ।
 छंजुल धासाआः जिंछुयाय् बाः ! १४

अले लासाय् तुं च्वना रोगि ब्यूगु

लिस:- हाले-मते रे थन सुम्क च्वँ ।
 रोगि धाक्क लाय्कीम्ह वैद्य कथं ।
 तापाः बरू वै छेँ छिमासं स्यू ।
 छिपिं मचाबले कयनेवं ज्यू । १५

धकाः रोगि लासाय् गोटुलाः च्वंबले अदृष्य रूपम्ह

कालः— छक्वोलं छन्त यने-मखुनि ।
छंगु सर्वेनं फुके-मानि न्हैं ।
मचाय्क काःवयू अले हे तिनि ।
आःजिला सोजक वयागु न्हैं । १६

धकाः आःव कालं लुत्तुलु न्वँवात—न्वँवात हे ।

कालः— वैद्य कयं डाक्टर हकिस कयँ ।
छंगु सर्वे दक वयात तँ ।
ध्यवानी ति बेँ छंगु ल्वेः छकेँ ।
याना छ पलङ्गे मसंक द्यँ । १७

कालः— अले जि छं छयले प्याखँ हे ह्वी ।
जः जहान मद्दिक हायँ हायँ ख्वेँ ।
जितः मेँथे ज्वी जि म्मन तिन्हिँ ।
थ्व खनां थःथःहे दक ग्याई । १८

अज्यागु अवस्थाय्

कालः— जि जकलाछु छं काय् म्हाय् छय्छी ।
दना वैलाथे मं ग्याःलय् हे व्वी ।
थना यंकेत तत्पर चाई ।
आः तय्मजिल थँ थँ हे धाई । १९

कालः— जः जहान यां सिक्क ताक्क यां ।
अन्तिम देह घृणा खँक्क स्यां ।
सकलें ग्वहाली-ग्वहालि नां ।
छन्त हे वायूयनी भोःलँ स्वाना । २०

अबले

कालः— छं थः लाक्क स्याक्क ख्वहे ख्वई ।
दया माया वँक्क ल्यू ल्यू वई ।
गुलिं शत्रु दै खत्तम धाई ।
सुनं मखंक जिछ्छ्ह त्याई । २१

हानं अन

कालः— जित्तिथें लें पवीं सुयाजक दै ! ।
जिला सक्कसितं ल्हुकु-ल्हुकु याई ।
स्यू पिसं जक्क अहो ! छु धाई ।
मस्यूपिं अपो छुनिछु भाई ! २२

अकें हे

कालः— जिं स्यू छिपिं दकतिं मयाक्क ।
यंकें धुन थ्वलें हे ! मनूख ।
अएनं छिमि न्होःवःयाउँक ।
वहे दः स्वागत खः अःपुक । २३

अथेजुयाहे

कालः—

सच्छिदँ दैवले थ्व हूल त ।
छम्हहे मदेक धुंके फुक ।
वकरां छम्ह—छम्ह निम्ह—निम्ह ।
विस्फोटय् जक्कहे तःम्ह—तःम्ह । २४

कालः—

मनू- मनू ल्वानाःव दःसःतू ।
मन-मने पुनानं दःसःतू ।
अहारा विनानं अन सःतू ।
मखुथे नयानं अन सःतू । २५

जि काल यात ।

(३)

यम-गर्जन

विश्वया मानव तयू पुचले ।
केवल जि यम अजमर ।
खा मखा सछिदँ छुं आयुले ।
मनूतयू यमण्ड दु अजर । १ ।

ब्वीगु, ज्याथः सीगु खः असंख्य ।
 थ्वहे मखंकुह्य छु मनुष्य ? ।
 खालि पृथ्वीले कलंक इयत् ।
 मनू जुया स्वयंगु हे खः न्यर्थ । २ ।
 मिँ स्वयाः हे पूह्य मानव सां ।
 लोँ स्वयाः हे छाःह्य मानव सां ।
 नँ स्वयाः नँ न्याःह्य मानव सां ।
 गाँ हानं देशहे ख्याय् फुह्य सां । ३ ।
 चकना — चूर अन्तिम छंगु ।
 भश्म—भविष्य खः आःहे छंगु ।
 चा हे सर्वस्व कृतिम छंगु ।
 खःनि जीवन पल्पसा थेंगु । ४ ।

(४)

चिटी

कालं दिम्य बिल शरीरे चि, थाय् थाय् गनगथे सीकिरे न्है ॥

हाकुसे सँकुलि बाँ बाँ लाःगु ।
 पिपिधाः स्वस्वँ छ्यँ छ्यँ मगाःगु ।
 छपु निपु यायां भ्वीकाः सीकाः ।
 च्वापु गुँ च्वका थें तैसे च्वंकाः । १ ।

धिसिमिसि धाः छगः लोँथें ज्यू ।

रूपं लालि च्याः न्हयूख्याः चकंगु ।

ककयूकुँ हहयूकुँ गाः व्छां वंका ।

मचायूक अनेक वं थ्वं ज्वीकाः । २ कालं निम्थ

ख्यूसं त्येलाःगु मिखा बुलुकाः ।

सासःखँ ताःगु न्हाय्पं मछुकाः ।

मानो शरीरे नाना प्रकार या ।

विविध खबर गुलि थ्यंकाः । ३ कालं निम्थ

विश्वैत यायूमफु धैगु वं छु ? ।

दुसः धनुषथें येःदुके फु ।

च्यहरा मनूहे मखेकें फु ।

व्यहरा लरवर ज्वीकेनं फु । ४ कालं निम्थ

किपालुँ जकहे च्वट्यंके फु ।

मखंक वयानं ज्यान कायूफु ।

महावीर यातं मसंके फु ।

वयात मनुखँ ग्व ! छुयायूफु ? । ५ कालं निम्थ

प्वास्याः व छयँस्था स्हंजं स्याः ज्वीकाः ।

यम या आपालं मिखा वंका ।

प्रेमीं परन्तु थसि धाय् मायूकाः ।

नुगले भ्रान्ती व दिक्क ज्वीकाः । ६ कालं निम्थ

(५)

गोलि

यम या गोलि गपचो टाकेलाः, कयूकाः हयनंहे गोदुक लाः ।

गवलें मद्यू तुडगु जितः ताः ।

छथु लाकनं हे जिवेः छुघाः ।

जितः असैह्य खः घनघोर ।

वं सह मया दः क्षण भर । १ यमया गोलि०

तर छुयायू ! वैत जिं छुयायू फु ! ।

न गोलिहे कयूकाः लाके धायूफु ।

न चुपिं पालानं प्यन्नंकेफु ।

न लिनाः यंका विसिके हे फु । २ यमया गोसि०

दःजक वंजक यथे यायू फु ।

घुदुक्क व कालं नुनेनं फु ।

फाटा-फाटा मिक दुःख बीफु ।

ह्वायँ ह्वायँ च्वायँ च्वायँ ख्वेःकेनं फु । ३ यमया गोलि०

न्यागु हे याःसां गोलि नकुसां ।
 शक्ति दत्तले दने थाकुसां ।
 तःकःहे चोट फय् धुंका जक ।
 अन्तिम शैयाय् वने सुमुक । ४ यमया गोलि०

संसार यात थ्व-गपि मतोःतू ।
 न्याक प्रयत्न याःसां छुनिछु ।
 जीवन हे काल-गति या लें ।
 सुख चैन धैगु हगसे थें । ५ यमया गोलि०

न्याबलें हे वैगु चोट फय्माः ।
 व लुमंक्क पत्ति सातुकाय् माः ।
 वं ताःदुन कि हे गोदुले माः ।
 वं काः वलकिला वनेहे माः । ६ यमया गोलि०

(६)

हमला

संसार भरहे
 कालं हमला याःगु यातंतुं ।
 स्याःगु स्यातंतुं त्याकलू त्यातंतुं ।

गन्तं गवलेँ छकः जक हे ।
 काल् अपराजित धाःगु मताः ।
 न्यना न्यना कुतिसः धाःथेँ हे ।
 संहार हे मानव जक या ।

ए बाबा थुलि—मछि संसारं ।
 काल यात याय्मफु संहार ।
 कालहे सदा तन्दुरुस्त का ।
 न्हावलेँ दुर्बल मानव का ।

यम व मानव विश्वेवार ।
 न्हावलेँ मानव जक या हार ।
 जूगु मरु मनू ग्वल्सं तार ।
 न्हाथाय् संवर्ष कालहे तार । ३ ।

(७)

गोफय्

पचि वयाःनं नांगां वनेत ।
 हृदये व गोफय् छाय् मदिक ? ।

गबलें धूँदं गबलें कुँ दँ ।
 गति—विधि द्वँ इति—मिति कँ ।
 न्होहे वयकुःसानं संसार न्यँ ।
 मन चाः दिह्युं गन-गन म्हँ । १ ।

इपिं तःमिका तढं जुलका ।
 पर्वत द्वँथें थहाँ वनका ।
 मोमरु चिन्ता मने पुक्क छाया ? ।
 वरु न्युरे पचिने गोन्हु दै स्वाय् ? । ? ।

गुपिं चीमि का क्वहाँ जुलका ।
 गाःयाय् न्ह्याह्मसेँ गाःतुं म्हुल का ।
 जूगु ज्वीगु व मज्वीके फैला ? ।
 नुगः मळिकां अन छुं चाःला ? । ३ ।

नःसां नयाथाय् ल्हाः म्हुदु जक्क ।
 च्वं साँ च्वनाथाय् थार्थेँ म्हँ छक्क ।
 मनछखे म्हँछखे छाया न्ह्यावलेँ ।
 जीवन धैगु थ्व स्यूला छुथें ? । ४ ।

(८)

स्मृति

मनू पुचः दंगु गामं: छुँ भचा कवे: ।
 खाताला न्हावंगु खुसीया सिथे हे ।
 द्यपहँ चा छद्रँ व द्योने न्हावा:चुं ।
 मीँ जाँदँ सिक थ्यँक लिहाँ मव:सुं । १ ।

न्हापा जि व द्यप-लिक्क व्वाँव्वाँ जुया ।
 द्यायँ हे चच- मच फुनां ह्मिता: वया: ।
 अन गुलि सीपि उई यंकू स्वया ।
 अएनं अबले भय छुँ सकया । २ ।

थौँ जि ह्वाँ मफतं खन थ्व बिपना ।
 अन हे थ्यंकीला भयं स: खवखना ।
 शरीरे वेदना हृदये कल्पना ।
 मन हे नुग:चु दुक्क दुक्क निना । ३ ।

थ:त जूवले (खत) थ:हे जक गया: ।
 रोग जूवले (खत) द:हे जक स्या: ।
 दु:खसां सुख ता:दुनेगु बानि हा ।
 सुखसां व दु:खं लिच्छु हे लिनां स्या: । ४ ।

चैतन्य देह या सासः पिहाँ वनी ।
 अले व मिंजुक्क दनन च्याः यनी ।
 लः जुक्क कुंजुया सर्ग थहाँ वनी ।
 चा जुक्क क्वसिया चाय् मिले जूवनी । ५ ।

चा लः मिं फय्यागु धीया परिणाम ।
 न्ह्याक्क सुम्क चवंसां तामपाः व धाम ।
 मंमरू - मंमरू सकलेँ थ्यनीगु ।
 लाखे हे छह्वनं मध्यनी मखुगु ।

(६)

मिंजः

गपचः दुने पू राग या मिँ ।
 द्वेष या मिँ, मोह या मिँ ।

उसीँ—मिसीँ दँ, इत—मितः कँ ।
 मन चुँ-चुँ दँ, हाइपुसे च्वँ । गपच.....१

न तुचू जः दु, न लुमु जः दु ! ।
 प्याःगु गंकेफु, न ल्वेः तंकेफु ! । गपच.....२

- न ल्हाः पनेत व्काःगु मिखः ।
 न ज्या ख्यलेत, थीगु मिखः । गपच.....३
- न छलय् यायूफु, चिन्ता ज्वना ।
 न सिकाः व्छय् फु, लखँ लुना । गपच.....४
- बिश्च पुकाः च्वन, विश्वं मखँ ।
 दाह जुया च्वन, दाग मखँ । गपच.....५
- म्हँ पत्ति छोगु दु, छम्हसें खँमरु ।
 दुनें भश्म याः, पिने चिकुचाः । गपच.....६
- दुने-दुने स्यंकी, पिनेछं द्यूकी ।
 उकें पर्माथिं, छन्त छु बी ? गपच.....७
- च्यहरा नं स्यंकी, ब्यहरा नं स्यंकी ।
 पलाः नं द्वं की, सत्य लोःमंकी । गपच.....८
- ह्याउँसे च्वंगु, नं ग्वारा नुनेथें ।
 च्वाऊँसे च्वंगु, बाणं सूथें । गपच.....९
- लखे दुनाजक, सिचु ज्वीथें ।
 फसे च्वनाजक, याउँ ज्वीथें । गपच.....१०
- अकप्मात छं, चाहे मचायूक ।
 छित्तायू भश्मया, धुऊ हे दँनी । गपच.....११

(१०)

बुढ़ी या लिसः

प्र० यो अजी, यो अजी ! आःछ गोदँ दत ? ।
 थौ तक्क अपायूच गथेजक फत ।
 छं छु छु वासःत नयाः छ बल्लात ?
 दः नं व कर्नाति आमुथे हे ज्वी त ! । १

उ० मखु पुताः छनं सच्छि दँ हे म्वाय् मा ।
 जिला सुख चैन खुनं हे मयाना ।
 मचां निखें हे जि गुलिखे व दुःख ।
 आःतक हे नं जी चवने मरु सुम्क । २
 नखतं नखः हे मवय्कं ग्वलसँ ।
 हूँदँला वर्षाला साक नयहे मनं ।
 न्हयाक हे ज्या यासां दोष हे जक मं ।
 आः म्मनहे स्वय् माः वैगु तँ वैगु तँ । ३

स्वयूला न्हिलेला छुछाय् स्वरे पुता जि ।
 जीवन या मेला थथे हे मखा ज्वी ।
 गोँसिँ मिँ हे यंकाः छकलं पुक व्छी ।
 अले तिनि मखा ज्वी दुःख फुकं फवी ! । ४

(११)

बृढ़ बिपना

अहो ! छु धैगु ध्व जीन्दगि ल्याः !
 नां छुत जितःला ए...बुढा ! आ ।
 न्यासि हे वंसानं थरर खाः ।
 जँ हे जि तीमाथेँ चाःदुल आः । ५

ल्याय्म्ह बले जिनं बल्लाम्ह खः ।
 न्हयाथाय् हे वंसानं सकस्यां यः ।
 हाला च्वँम्ह दिनानं खँ न्यँ वः ।
 ख्वयाः च्वँम्ह न्हिलानं दः सो वः । ६

जि छकः हाःसा मं सकलें ग्याः ।
 ल्वाहे ल्वाःसा नं जिहे अन त्याः ।
 न्हयाथाय् जु न्हयाथाय् हुँ तपलाः च्वाः ।
 सु स्वया गनं हे छुनं मपाः । ३

आ जुलं धावैगु हे बुढा ! छू ? ।
 न्वं जक त्वीगु हे नुगःच्ची द्यू ।
 सःतीगु मं ह्यला थारा हे न्हू ।
 बाज्या हें धासा नं व्कँचय्हेँथ्यू । ४

जिं बाबु धासानं मताः हे छू ।
 थौं कन्हे सचावं इसी ग्वायबू ।
 ल्याय्म्ह तला मं हे तिंछु तांछु ।
 बुढा सिक्क तासां रे..... छुनिछु । ५

इमि हे जकका नखः त्या आः ।
 दुसिलू पिन्तला मन छूँ म्वाः ।
 जि बूढ जुलं मं इपिका त्याः ।
 लुखा क्वेः हे पाः तय माः थेंका ल्याः^A । ६

साः भिं दः सानं इस्त जक साः ।
 वसः भिगु हः सां इस्त बाँलाः ।
 ज्या खँला द्वँसा बुढा या कपाः ।
 आः सकले जुल थः थः हे त्याः । ७

बल छता मन्तं सकसें ख्याः ।
 जिगु सर्वे दक्वं इमितः थ्याः ।
 भ्यगः छगः नं हे बागः त्या याः ।
 जि छम्ह बाटाहाँ ल्याः नं मख्या । ८

चच्छि व चिन्तनां न्हः मवचा ।
 सिनाज्याँ बहनी व्वी कीत हाः ।
 वथेँ जिगु न्हाय्पं तिनिन्नी न्याः ।
 जिमने मद्दिदक धौ-बजि वाः । ६

दः ह्यला याःगु गनवने चाः ।
 सकस्याँ ला खःनि पा आ यां पाः ।
 क्वस्वया च्वंहाँ धाः ताजक् मता ।
 ल्याय्हाँ वृद्ध थ्यंके छुं तामपाः । १०

बलंबु सतुंगो किपुलिचा श्वंगू गाँया सेन्टरे
 गुरुजु हितिया क्वसँ
 महौषधि — भवन

थन न्ह्यागुं ल्वेः लाय्केगु वासः न्ह्याबलेंदु ।
 यदि छिकपिके छुं ल्वे दया च्वंसा लाय्केत थन भासँ ।

वैद्य० धनकृष्ण

THE HISTORY OF THE

REIGN OF

CHARLES THE FIRST

BY

JOHN BURNET

OF LINCOLN'S INN

ESQ.

IN TWO VOLUMES.

LONDON,

Printed by J. Sturges,

at the Angel in St. Dunstons Church-yard,

1724.

By Authority.

Printed by J. Sturges, at the Angel in St. Dunstons Church-yard, 1724.

लेखक या मेमेगु सफू

- (१) बुद्ध-वंशावली
- (२) योसा-ध्वीकि
- (३) बुद्ध वन्दना
- (४) तेलपत्ता-जातक

प्रकाशन प्रतिज्ञाय्:-

- (५) समाज-चेतना — पद्य
- (६) प्राकृती देँ — पद्य
- (७) परिवार — पद्य
- (८) भान — गद्य
- (९) आत्म-संयम — गद्य

हानं थुपिं सफूत प्रकाशन चायूत थ्वसकू न्याना
व्वना व्वंका अथवा ग्राहालि याना दिसँ ।